

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

لیکونکی: محمد نادر العمري
ژباړه: شاه محمود "سرتیر"
۱۵ اکتوبر ۲۰۲۴

Mohamed Nader Al-Omari

امریکا د روسیې پر وړاندې په جګړه کې د اوکراین او سوریې د افراطي ډلو ملاتړ کوي

د پراکسي ځواکونو د ملاتړ په یوه پیژندل شوي ستراټیژۍ کې، متحده ایالاتو د روسیې د نفوذ سره د مقابلي لپاره د اوکراین د ځواکونو او د سوریې افراطیانو ترمنځ یو زهرجن اتحاد رامینځته کړی - د واشنگټن د څو لسیزو راهیسې د خپلو جیوپولیتیک اهدافو د تعقیب لپاره د ترهګرو ډلو د کټي دوام اخیستنې

Photo Credit: The Cradle

د سړې جګړې له پای ته رسیدو لسیزې وروسته، امریکا د سترو نړیوالو سیالانو په ځانګړې توګه له روسیې او چین سره په مقابله کې د یوې مرکزي ستراټیژۍ په توګه د پراکسي جګړې کارولو ته دوام ورکوي. دا کړنلاره امریکا ته

دا توان ورکوي چې خپل نفوذ پراخ کړي او د مستقیم نظامي ښکېلتیا پرته خپل جیوپولیتیک اهداف تعقیب کړي، د دې پر ځای چې د دریمې ډلې لوبغاړو باندې تکیه وکړي ترڅو د درنو پورته کولو لپاره. دا په مختلفو نړیوالو بحرانونو کې رول لوبولی دی، سره له دې چې د احتمالي ضریبي او نړیوالې سولې او امنیت ته زیان رسوي. د دې ستراتیژۍ وروستی او ښکاره بېلگه د روسیې او اوکراین تر منځ په روانه شخړه کې لیدل کېدای شي، چې امریکا له مسکو سره په جگړه کې د پام وړ ملاتړ کړی دی.

د کیف – ادلب محور

د دې نیابتي جگړې یوه د پام وړ بېلگه د سپټمبر په نیمايي کې هغه مهال رامینځته شوه کله چې اوکرایني ځواکونو په سوریه کې د اورپکو ډلو سره په همغږۍ کې د القاعدې ځانګړي حیات التحریر الشام - (HTS) پخوا د النصره جبهې) په ګډون پیل کړ. په سوریه کې د روسیې پر پوځي تاسیساتو د بې پیلوټه الوتکو د بریدونو لړۍ دې ډلې له هغه وخته دا ادعاوې رد کړې او د "روسیې د ناسمو معلوماتو کمپاین یې د سوریې په آزادو سیمو کې د نورو نظامي عملیاتو توجیه کول" په توګه رد کړل. د سپټمبر په ۱۸ د کیف پوست د راپور له مخې، په دې عملیاتو کې د اوکراین خصوصي اجیرانو چې د "خیمیک" په نوم یادېږي، د اوکراین د استخباراتو د مرکزي ادارې سره تړاو درلود، د ادلب میشته وسله والو سره یوځای د حلب په جنوب ختیځ کې د ډرون تولید او ازموینې ځای په نښه کولو لپاره کار کاوه. .

بله ورځ، په حلب، د ادلب په جنوبي سیمو او شمال ختیځ لټاکیا کې د سوریې په لسو پوځي پوستو باندې د بې پیلوټه الوتکو نور بریدونه ترسره شول. د اکتوبر په لومړیو کې، د روسیې دوه لوی پوځي ځایونه - د حمیمیم اډه او د جبله ساحلي ښار ته نږدې د وسلو ډیپو - په مکرر ډول په نښه شوي. خو دا عملیات لومړی نوبت نه وو چې په سوریه کې د اوکراین د پوځ او استخباراتي اجنټانو له خوا مرسته کېږي. د جولای په ۲۶، په هغه څه کې چې وسله والو ځواکونو د "ویجارونکي" او "پېچلي" برید په توګه تشریح کړ، دوی د حلب په ختیځ کې د کوویرس پوځي هوایي ډګر په نښه کړ، چې د روسیې د ځواکونو لخوا د هوایي اډې په توګه کارول کېده، یوه ورځ وروسته له هغې چې د روسیې ولسمشر ولادیمیر پوتین د خپل سوریې سیال بشار سره وکتل. الاسد په مسکو کې.

د ناټو په ملاتړ د اوکراین د استخباراتو او د سوریې د وسله والو ډلو ترمنځ اتحاد نسبتاً نوی خو د پام وړ پرمختګ دی. دا د دې کال په پیل کې پیل شو، کله چې یو اوکرایني پلاوي د HTS مشرتابه سره د HTS په زندانونو کې د څو چیچنیا، جورجیایي او اویغور وسله والو د خوشې کولو لپاره د خبرو اترو لپاره ادلب ته سفر وکړ - اټکل کېږي چې د ۷۵۰ او ۹۰۰ ترمنځ بندیان - د اوکراینیان اجیرانو په توګه لیست کړي .

په پای شوی تړون کې د هغو اورپکو خوشې کول شامل وو چې د HTS لخوا توقیف شوي د ۲۵۰ اوکراین نظامي متخصصینو په بدل کې چې روزنه ورکوي ، په ځانګړي توګه د ډرون کارولو کې. په روزونکو کې ترکمن سلفیان هم شامل دي چې د بې پیلوټه الوتکو د جوړولو او د روسیې او د سوریې د متحدینو د احتمالي پوځي اهدافو عکس اخیستل، په ځانګړي توګه د ۲۵مې فرقي ځانګړي ځواکونه او ملي دفاعي ځواکونه په حما، حلب او لاذقیه کې شامل دي. مګر راپورونه ښيي چې د دې ترتیب تخمونه د ۲۰۲۳ کال د اکتوبر په پیل کې ازمول شوي وو، کله چې د ترکیبي استخباراتي کارکونکو د الوتکې برخې د پولې هاخوا HTS ته لیږدولې، ترڅو د حمص په ښار کې د سوریې په نظامي کالج باندې د لوی برید لپاره وکارول شي.

د دې پراکسي ملگرتيا تر شا څه دي؟

دا همکاري د کيف او د دغو وسله والو ډلو ترمنځ د اړيکو د نوعيت او کچې په اړه مهمې پوښتنې راپورته کوي. آیا دا همکاري په دې وروستيو کې رامنځ ته شوې، يا ژورې تاريخي اړيکې شتون لري؟ تر ټولو مهمه دا چې په دې پراکسي ملگرتيا کې د امريکا، اوکراين او افراطي سازمانونو گډې موخې څه دي؟

د کيف او HTS وسله والو ترمنځ د دې همکاري رېښې د ۲۰۲۲ په فبروري کې د روسيې د ځانگړو پوځي عملياتو پيل ته ځي. د ۲۰۲۲ کال د مارچ په ۸، د روسيې رسنۍ سپوتنيک، د روسيې د دفاعي چارواکو په حواله راپور ورکړ چې شاوخوا ۴۵۰ د ادلب وسله والو پورې تړاو لري. الترکستاني، هراس الدين او انصار التوحيد اوکراين ته د روسي ځواکونو سره د جگړې لپاره ليردول شوي وو - چې دوی د ناتو غړي ترکيې څخه تيريدل يوازې درې ورځې وروسته وکړل.

د ۲۰۲۲ کال د اکتوبر په وروستيو کې، په ادلب کې د «اجناد الکوکان» (د قفقاز د انجد) ډلې د چينچيا مشر، رستم عزيف - چې د عبدالحکيم الشيشاني په نوم هم يادېږي - د اورپکو له يوې ډلې سره اوکراين ته ورسيد. هغه په يوه ويډيو کې ښکاري چې د ختيځ اوکراين د جگړې په ډگر کې د چينچ "شيخ منصور" کنډک د يوې برخې په توگه د هغه اصلي شتون تاييدوي، چې د اوکراين ځواکونو سره يوځای د روسيې سره جگړه کوي. دا يوکراين ته د اورپکو د يوې نوې ډلې له راتگ سره همغږي وه، د امريکا ميشته ال مانيتير په وينا، چې د "الباني گروپ" کنډک څخه وتلی و، چې د HTS له افراطي څانگې سره تړاو لري.

سربيره پردې، د سپتمبر په نهمه، د ترکيې ورځپاڼې آيدنليک تاييد کړه چې د اوکراين د استخباراتو مشر کيريل بودانوف او د حيات التحرير الشام د مشر ابو محمد الجولاني ترمنځ هره ورځ اړيکه وه ترڅو د ليرلو بشپړولو لپاره. اوکراين ته د جنگياليو شمير. د امريکا پوځي ځواکونه چې د سوريې په شمال ختيځ کې ميشت دي په دې ترتيب کې د ارتباط او ترانسپورت رول لوبوي. دا د دې مختلفو شخړو زونونو اداره کولو او د خپلو پراکسيانو د موقف او همکاري په همغږۍ کې اصلي لوبغاړی دی.

د ۲۰۲۴ کال د اگست په لومړيو کې، متحده ايالاتو په ادلب کې جبل الزاويه ته نږدې سيمو ته د اوکرايني کارپوهانو راتگ اسانه کړ او د الوتکو د پرزو په ليردولو کې يې مرسته وکړه - په بدل کې په سوريه کې د متحده ايالاتو د ادو له لارې د دونيتسک اوبلاست شمال سيمو ته د افراطي جنگياليو ليرد. د اوکراين د ځواکونو او د سوريې د اورپکو ډلو ترمنځ تړون چې د امريکا او ناتو په منځگړيتوب جوړ شوی، څو مهمې برخې لري.

د اوکراين پوځي پرسونل ته دنده سپارل شوې چې وسله والو ته د بې پيلوټه الوتکو په جگړه کې روزنه ورکړي او په سوريه کې د روسيې په اهدافو د حملې لپاره د دوی وړتياوې لوړې کړي. په بدل کې، دغو اورپکو ډلو، په سيمه کې د متحده ايالاتو د ځواکونو په مرسته، له سوريې څخه اوکراين ته د جنگياليو ليردولو ته لاره هواره کړې ترڅو د روسيې سره په جگړه کې د اوکراين ځواکونه پياوړي کړي.

د امريکا، اوکراين او سوريې د افراطي ډلو اهداف، په داسې حال کې چې په سطحه مختلف ښکاري، په مهمو لارو کې سره يوځای کيږي. د واشنگټن لپاره، په سوريه کې د پراکسي ځواکونو کارول د يوې پراخې ستراتيژۍ سره سمون لري چې د روسيې د کمزوري کولو د پاليسۍ له لارې د جگړې په مختلفو سيمو کې د خپلو پوځي سرچينو په خپرولو سره. دا تاکتيک د سړي جگړې د ستراتيژۍ يادونه کوي چې په قيمتي او اوږدمهاله شخړو کې د ښکيلتيا له لارې د مخالفينو سرچينو وچوي.

هر اړخ د څه لاسته راوړلو لپاره ولاړ دی؟

د اوکراین لپاره، د HTS وسله والو سره اتحاد ډیری ستراتیژیکي ګټې وړاندې کوي. په سوریه کې د روسیې د نفوذ په کمولو سره، اوکرایین موخه دا ده چې په څو جبهو کې پر روسیې فشار راوړي او اړ کړي چې د اوکراین له جګړې څخه د منابعو او پام اړولو مخه ونیسي. سربیره پردې، له سوریې او نورو سیمو څخه د سخت دریځو جنګیالیو راتګ اوکرایین ته په داسې حال کې اضافي ځواک برابرې چې ځواکونه یې کم شوي دي، او امریکا په هغه څه کې چې اوس سیمه ییزه جګړه ده، د اسراییلو په ملاتړ بوخته ده. دا همکاری د اوکراین لپاره د یوې لارې په توګه هم کار کوي چې د دمشق په وړاندې غچ واخلي، او د پراخولو له مخې، ایران په اوسني شخړه کې د روسیې د ملاتړ لپاره. وسله والې ډلې پخپله له دې اتحاد څخه په څو مهمو لارو ګټه پورته کوي. د ترکیې له خوا له سوریې سره د پخلاینې په لور، او د روسیې-ایران پوځي همکارۍ په پراختیا سره، دا ډلې په زیاتیدونکې توګه زیانمنې شوي دي. د اوکراین او ناتو سره یوځای کیدل دوی ته نوې سرچینې او ملاتړ چمتو کوي، د سیمه ایزو تحرکاتو د بدلون په وړاندې د دوی دوامدار بقا تضمینوي.

دا همکاري د سوریې افراطیانو ته پرمختللي ټیکنالوژي ته د لاسرسی وړاندیز کوي، په ځانګړې توګه د ډرون جنګ کې چې د سوریې او روسیې ځواکونو پر وړاندې د دوی په روانه جګړه کې یو مهم عنصر ګرځیدلی. متحده ایالات نه یوازې د لوژستیکي ملاتړ په برابرولو کې، بلکې د پرمختللو وسلو په رسولو او د اوکراین د ځواکونو او د سوریې د وسله والو ترمنځ د همغږۍ د هڅو له لارې د دې همکارۍ په اسانه کولو کې مهم رول لوبوي.

په لویدیځه اسیا کې د جګړې په منځ کې فرصت

لکه څنګه چې دا شخړه وده کوي، د سوریې او اوکراین تر منځ د ډیرو جنګیالیو او سرچینو په جریان کې، دا اتحادیه نوره هم ژوره کیدي شي، په ځانګړې توګه په داسې حال کې چې په لبنان کې د سوریې متحد حزب الله اوس د اسراییلو سره د شتون په جګړه کې بنکېل دی. په هر صورت، دا هم ممکنه ده چې دا همکاري لنډمهاله وي، د امریکا په بهرنۍ پالیسۍ کې بدلونونو یا د روسیې، ترکیې او سوریې ترمنځ د خبرو اترو پایلو پورې اړه لري. د امریکا لخوا د نیابتې جګړې دوام، په ځانګړې توګه د اورپکو ډلو او بین المللي تروریسم د کارولو له لارې، احتمال لري چې تلپاتې او لیرې پایلې ولري. د سوریې په شرایطو کې، د لویو قدرتونو بې کفایتې یا نه لېوالتیا په مستقیمه توګه په نظامي مقابله کې د بنکېلتیا د یوې اورېدې جګړې لامل شوي چې د حل هیڅ نښه نه ښيي. په سوریه کې د اوکراییني ځواکونو بنکېلتیا، د روسیې د نفوذ د مخنیوي په پلمه، د دې جګړې د اوږدولو او ویشلو لپاره کار کوي. دا ستراتیژي دا یقیني کوي چې متحده ایالات د سوریې په څیر د شخړو په بې ثباته کولو کې کلیدي شریک پاتې کیږي. د اوکراین د ځواکونو، په سوریه کې د افراطي ډلو، او د متحده ایالاتو ګټو ترمنځ پراختیایي همکارۍ د واشنگتن د نیابتې جګړې ستراتیژي کې پراخ تمایل څرګندوي. یوه احتمالي سناریو دا ده چې دا ملګرتیا به پراختیا ته دوام ورکړي، د اوکراین استخبارات په ادلیب کې د افراطي ډلو سره ژورې اړیکې رامینځته کوي چې د انقري او دمشق ترمنځ د هر ډول پخلاینې مخالفت کوي.

دا کولی شي د سوریې په شمال ختیځ کې د کردانو تر کنترول لاندې سیمو ته هم وغځوي، چې د ټولو بنکیلو اړخونو لپاره ګډې ګټې رامینځته کوي. اورپکې ډلې ممکن پرمختللي وسلې ترلاسه کړي، لکه بې پیلوټه الوتکې، پرته له دې چې واشنگتن په مستقیم ډول بنکیل وي، د اضافي جنګیالیو چمتو کولو په بدل کې، د داعش عناصر چې دا مهال د کردانو په زندانونو کې ساتل کیږي، د روسیې په وړاندې د اوکراین ملاتړ وکړي. / ۱۳ اکتوبر ۲۰۲۴